

Asia: VN/15881/2025

Viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointi (SOVA) potentiaalisista talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä, joka hoitaa Suomessa merialuesuunnittelusta vastaavien rannikon maakuntien liittojen merialuesuunnitteluyhteistyötä, kiittää mahdollisuudesta lausua arviointisuunnitelmasta, joka koskee viranomaisten suunnitelmien ja ohjelmien ympäristövaikutusten arviointia (SOVA) potentiaalisista talousvyöhykkeen merituulivoima-alueista.

Voimassa oleva Suomen merialuesuunnitelma astui voimaan 15.12.2020. Suunnitelma on strateginen näkemys merialueen kestävästä käytöstä ja meriympäristön hyvän tilan tukemisesta, ja se on laadittu tiiviissä yhteistyössä sidosryhmien kanssa. Suunnitelmassa käsitellään myös merellistä energiantuotantoa. Tällä hetkellä (2024–2027) käynnissä on suunnitelman päivitysprosessi, jonka taustalla ovat toimintaympäristön nopeat muutokset.

Käynnistynyt ympäristövaikutusten arviointiprosessi tarjoaa arvokasta taustatietoa myös merialuesuunnitelman päivitystyön tueksi. Arviointimenettelyssä ei kuitenkaan ole avattu valittujen alueiden ominaispiirteitä, valintaperusteita eikä niiden suhdetta voimassa olevaan merialuesuunnitelmaan tai merellisiin toimialoihin. Pidämme tärkeänä, että näitä seikkoja tarkennetaan ympäristöselostuksen laadinnan yhteydessä.

Arviointisuunnitelmassa on esitetty kolme toteutusvaihtoehtoa, joista VE2 kattaa kaikki neljä aluetta: Selkämeri länsi, Selkämeri itä, Perämeri etelä ja Perämeri pohjoinen. Näistä alueista Perämeri pohjoinen, Perämeri etelä ja Selkämeri Itä sisältyvät myös voimassa olevaan merialuesuunnitelmaan osittain energiantuotantoalueina. On kuitenkin huomioitava, että Perämeri etelän alueella on päällekkäisyyksiä merenkulun alueiden kanssa, mikä tulee ottaa huomioon vaikutusten arvioinnissa. Selkämeri länsi ei puolestaan ole tunnistettu energiantuotantoalueeksi nykyisessä merialuesuunnitelmassa, mikä korostaa tarvetta huolelliselle tarkastelulle ja perusteluille.

Korostamme myös, että ympäristövaikutusten arviointia tulee syventää. Suomen rannikon läheisestä vedenalaisesta luonnosta on olemassa suhteellisen runsaasti tietoa, kun taas syvemmillä vesialueilla perustieto on puutteellista ja talousvyöhykkeen luontoarvojen kartoitus vaatii lisäselvityksiä. Tämä on tärkeä huomioida ympäristöselostuksessa.

Yhteenvetona katsomme, että arviointisuunnitelma muodostaa lähtökohdan jatkotyölle, mutta vaatii sisällöllistä täydennystä ja tarkennuksia vaikutusten kattavuuden, yhteensovittamisen ja osallisuuden näkökulmista. Toivomme, että edellä mainitut kohdat otetaan huomioon arviointiprosessin edetessä. Lisäksi pyydämme, että jatkossa Suomen merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä huomioidaan jakelussa ja että sille toimitetaan tiedoksi asiaankuuluvat lausuntopyynnöt ja muut keskeiset asiakirjat. Tämä varmistaa tiedonkulun ja mahdollistaa merialuesuunnittelun kannalta relevantin asiantuntemuksen huomioimisen oikea-aikaisesti.

Lausunnon on valmistellut Suomen merialuesuunnittelun koordinaatioryhmä. Siihen kuuluvat Kymenlaakson liitto, Uudenmaan liitto, Varsinais-Suomen liitto, Satakuntaliitto, Pohjanmaan liitto, Keski-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Lapin liitto.

Kärpijoki Essi
Merialuesuunnitteluyhteistyön koordinaatioryhmä